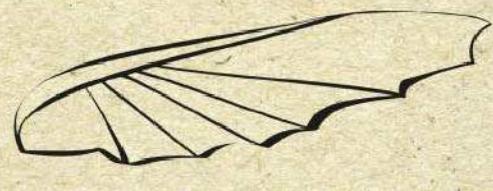

SIE
MA
CHA

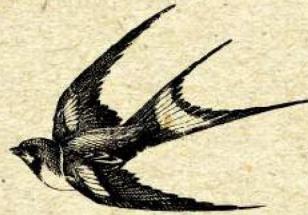
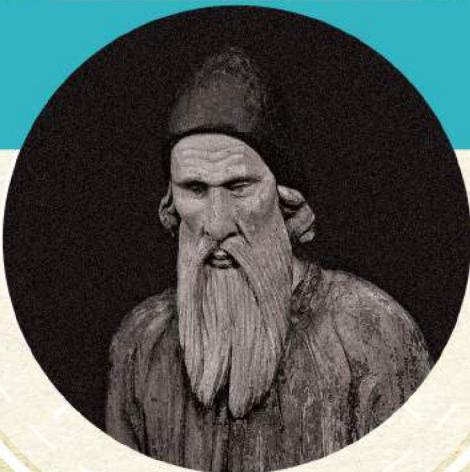

Jan Wnękl | Pionier Lotnictwa

**150 ROCZNICA
PIERWSZEGO LOTU
JANA WNĘKA**

**1866
2016**

JAN WNĘK

Pierwszy lot wykonał w 1866 r. z wieży kościoła podczas odpustu w dniu Zesłania Ducha Świętego, na ćwierć wieku przed Otto Lilienthal. Na podobieństwo ptaków zaczął szybować unosząc się coraz wyżej, a następnie osiadł łagodnie na łące.

Lotów Jan Wnęk odbył kilkadziesiąt. Najdłuższy na odległość 3000 m. Ostatni z nich miał miejsce w czerwcu 1869 roku w Uroczystość Zesłania Ducha Świętego. Zakończył się niestety tragicznym upadkiem lotnika. Wnęk spadł 1350 m od kościoła. Z powodu licznych obrażeń, zmarł dwa miesiące później. Został pochowany na cmentarzu parafialnym w nieoznakowanym i nieodnalezionym do dziś grobie.

Niestety Jan Wnęk nie znalazł miejsca w historii lotnictwa. Nie ma żadnego przekazu w formie dokumentu pisemnego na temat dokonań Ikara z nad Dunajcem. Istnieje jednak w pamięci lokalnej społeczności.

Dziś pozostałości dorobku rzeźbiarskiego Wnęka możemy podziwiać w Odporyszowie w Muzeum Jana Wnęka. Jego imię nosi ulica oraz Szkoła Podstawowa w Odporyszowie, przed którą znajduje się pomnik lotnika.

Nie zachowały się do czasów współczesnych jego oryginalne „loty”. Jednak na podstawie opisu i relacji naocznych świadków wyczynu Wnęka udało się stworzyć model skrzydeł, które obecnie znajdują się w Muzeum Etnograficznym w Krakowie.

Wprawdzie nie poznał go wielki świat, ale poznały go tysiące ludzi, którym udowodnił, że dzięki marzeniom, to co wydaje się nieosiągalne jest w zasięgu ludzkich możliwości.

Wnęk completed his first flight in 1866, descending from the top of the church tower on Whitsunday (Pentecost), a quarter of a century before Otto Lilienthal. Like birds, he took flight, and glided higher and higher to settle down gently on a meadow.

The daredevil inventor completed several dozens of flights, with the longest one spanning a distance of 3000 m. Unfortunately, the last one, held in June 1869 again on Whitsunday, ended in a tragic fall of the aviator. Wnék dropped to the ground 1350 m away from the church. He died two months later due to multiple traumas and was buried in the parish cemetery in an unmarked grave whose position remains unknown to our time.

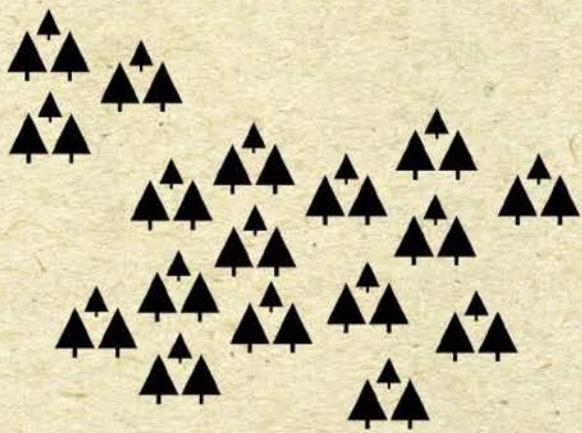
Regrettably, Jan Wnék has not secured a place for himself in the history of aviation. There is no written document concerning the achievements of the local Icarus. His memory nonetheless lives among the local community.

The relics of his achievements as a sculptor can today be marvelled at in the Museum of Jana Wnék in Odporyszów. A street and the town's primary school were named after the aviator, and a monument to Jan Wnék was put up in front of the latter.

None of his original ‘flights’ have been preserved. Yet the descriptions and eyewitness accounts of Wnék’s deeds were sufficient to build a model of his wings that can be found in the Museum of Ethnography in Kraków.

Although Jan Wnék never gained global fame, he became known to thousands of people to whom he proved that dreams bring what seems impossible within your reach.

NAJDŁUŻSZY LOT - 3 km
THE LONGEST FLIGHT

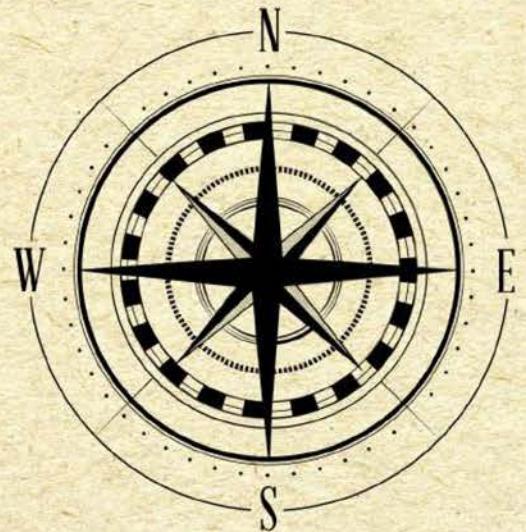

ŽABNICA

GÓRKI SIEDMIU ŹRÓDEŁ

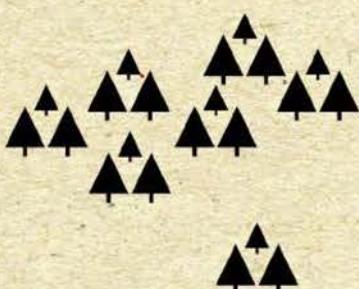
PIERWSZY LOT - 2 km
FIRST FLIGHT

ŽABNO

OSTATNI LOT - 1350 m
LAST FLIGHT

ŹRÓDŁA

MAPA LOTÓW JANA WNĘKA
WNĘK'S FLIGHTS MAP

ODPORYSZÓW

Jan Wnęk urodził się 28 sierpnia 1828 r. we wsi Kaczówka w chłopskiej rodzinie. Pierwsze nauki zawodu ciesielskiego pobierał w Odporyszowie. Dał się poznać jako zdolny konstruktor. Wymyślił system przekładni umożliwiający wciąganie olbrzymiego ciężaru na zwieńczenie wieży kościoła. Skonstruował pojazd samojezdny na czterech drewnianych kołach poruszany wiatrem. Zaproponował miejscowym woźnicom zamianę osi drewnianych, łamiących się pod ciężarem na metalowe. A co najważniejsze zafascynowany ptakami postanowił z nimi poszybować na skonstruowanych przez siebie tzw. „lotach” z jesionowego drewna, innego płótna nasączonego olejem i skórzanych rzemieni.

Jan Wnęk was born to a peasant family living in the village of Kaczówka on 28 August 1828. Having learned carpentry in Odporyszów, he became known as a talented constructor. Wnęk invented a system of blocks and tackle that allowed to draw large weights up to the crown of the church tower, and constructed a self-propelling cart on four wooden wheels that made use of the force of wind. Moreover, he convinced the local wagon and coach drivers to replace wooden with metal axles, which did not break under load. Most importantly, however, fascinated with birds he chose to glide together with them on loty, literary ‘flights’ – the wings he constructed from ash wood, canvas soaked in oil, and leather thongs.

WWW.SIEMACHA.ORG.PL

PARTNERZY PROJEKTU:

